

ХРОНІКА КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ ЗАХОДІВ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА У 2010 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

14 січня 2010 р. у день Нового року за старим стилем та Святого Василя колектив Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка привітали учні Недільної катехитичної школи “Добрий пастир” при Храмі Святителя Іоана Золотоустого та настоятель Храму, керівник недільної школи, ієрей Петро Гатала. Вертепне дійство для бібліотекарів та читачів було представлено у головному читальному залі Бібліотеки.

За добрим звичаєм майбутні читачі Наукової бібліотеки отримали у подарунок видання “Зимова книжка” (продовження “Весняної книжки” і “Осінньої книжки”), що виходить друком з благословення Святійшого Патріарха Філарета за ініціативи Київського молодіжного православного братства Святих князів страсотерпців Бориса та Гліба у серії “Християнська читанка” і покликане допомогти дітям зрозуміти значення християнських свят та їх місце в українській народній традиції, а також виховати у дітей любов до книги та сформувані культуру читання.

24 лютого 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка відбулося п’яте засідання Міждисциплінарного семінару *Modus Legendi “Видання Альда Пія Мануція (1450–1515) у фондах Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка”*, який було організовано спільно з кафедрою класичних, візантійських і середньовічних студій Українського Католицького Університету. В обговоренні взяли участь: відомий український письменник і перекладач, професор ЛНУ імені Івана Франка Андрій Содомора, викладач кафедри класичних, візантійських і середньовічних студій Українського Католицького Університету, дослідник у галузі візантиністики і візантійської традиції, редактор перевидання каталогу “альдинів”, кандидат історичних наук Андрій Ясіновський, завідувач відділу рукописних, стародрукованих та рідкісних книг імені Ф. П. Максименка Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка, кандидат історичних наук Микола Ільків-Свидницький. Серед гостей семінару також були заступник голови Львівської обласної державної адміністрації з питань внутрішньої політики та гуманітарної сфери Ігор Держко, заступник міського голови з гуманітарних питань Василь Косів, директор видавництва “Літопис” Михайло Комарницький, професор кафедри історії слов’янських країн ЛНУ імені Івана Франка Микола Крикун, професор Львівської національної музичної академії імені Миколи Лисенка Юрій Ясіновський, доцент кафедри світової історії нового і новітнього часу Українського Католицького Університету Віра Фрис та ін. викладачі та студенти львівських вищих навчальних закладів, працівники львівських бібліотек.

В Україні, за словами А. Ясіновського, налічується близько 150 альдинів, що прикрашають колекції книгозбірень різних міст, зокрема і Львова. У фонді відділу рукописних, стародрукованих та рідкісних книг імені Ф. П. Максименка Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка зберігається понад 30 унікальних альдинів, оглянути які присутні мали нагоду на виставці оригінальних друкув. Видання дому *Aldine Press*, що входять до складу двох колекцій бібліотеки Університету – палеотипів та стародрукув – присутнім представив М. Ільків-Свидницький.

Стародруки, що побачили світ завдяки Альдові Мануціо та його послідовникам, відтворюють для нас також і світогляд читацької аудиторії різних поколінь. Свідченням цього, за твердженням А. Содомори, може служити багатство власницьких поміток, екслібрисів, маргінальних записів та глосс, виявлених на сторінках університетських “альдинів”, які можуть стати предметом окремого наукового дослідження.

25 лютого 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка відбулася презентація книг, виданих у рамках Програми сприяння видавничій справі “Сковорода”, яка здійснюється за підтримки Посольства Франції в Україні спільно з Міністерством закордонних та європейських справ Франції. У презентації взяли участь: директор “Французького Альянсу” (“Alliance Française”) у Львові Жером Ваннепен, літературознавець, перекладач, завідувач кафедри світової літератури ЛНУ імені Івана Франка доцент Ярема Кравець, доцент кафедри французької філології ЛНУ імені Івана Франка Іван Мандзак, бібліотекарі, викладачі та студенти університету.

Директор “Французького Альянсу” у Львові Ж. Ваннепен, який водночас є і представником посольства, розлого презентував культурну політику Франції в Україні, згадавши, зокрема, про фестиваль “Французька весна” та програму “Сковорода”.

Із видавничими проектами програми “Сковорода” присутні мали нагоду ознайомитись на книжковій виставці-презентації у Науковій бібліотеці ЛНУ імені Івана Франка, серед яких поезія, проза, спогади та есеї французьких письменників ХХ–ХХІ ст., збірки драматургії та видання, присвячені історії театру, наукові розвідки у сфері гуманітарних та суспільних наук.

Найближчим часом планується долучити до книжкового каталогу Наукової бібліотеки близько 5 тисяч франкомовних видань книжкової колекції “Французького Альянсу” (Львів) з метою удоступнення їх читачам бібліотеки. А також розглядається можливість сприяння у користуванні масштабною електронною бібліотекою “Gallica”, що охоплює всі книги з історії та культури Франції.

Директор Наукової бібліотеки доц. Василь Кметь, підтримавши пропозиції щодо інтегрування каталогів, формування електронної бібліотеки та видавничих проектів, відзначив, що це вже не перша ініціатива французької сторони – зокрема, до Наукової бібліотеки через кафедру світової літератури ЛНУ імені Івана Франка потрапить книгозбірня *Французького культурного центру у Львові*, яку незабаром буде розміщено у вільному доступі у головному читальному залі бібліотеки.

У другій частині презентації було представлено сценічну інтерпретацію тексту Емманюеля Шмітта “**Оскар і рожева пані**” сучасного французького автора, твори якого виходять українською завдяки Програмі “Сковорода”. Завідувач відділу культурно-просвітницької роботи Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка Роман Лаврентій ознайомив присутніх із творчим доробком Е. Е. Шмітта та спробами театральних постановок творів письменника на українських сценах. Оригінальна сценічна інтерпретація твору Е. Е. Шмітта була підготована ченцями-василіанами монастиря св. Йосифа. Це вже третя вистава у їхньому творчому доробку і третій рік плідної співпраці з молодим режисером, випускником акторського курсу факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка Дмитром Бартковим.

Відтак проведення творчих та оригінальних промоційних заходів у Науковій бібліотеці підтримує вже існуючу традицію формування культури читання студентів Університету.

5 березня 2010 р. в Науковій бібліотеці відбулося відкриття книжкової виставки до 150-річчя українського громадсько-політичного діяча, правника, економіста, публіциста, перекладача Євгена Олесницького (1860–1917), що стало ще однією акцією в рамках організованої на юридичному факультеті ЛНУ імені Івана Франка науково-теоретичної конференції, присвяченої популяризації досліджень та життєвому шляху Євгена Олесницького (Львів, 5–6 березня).

17 березня 2010 р. в Науковій бібліотеці було проведено дві навчальні екскурсії з оглядом головного читального залу, галереї, карткових каталогів та унікальних західноєвропейських книжкових пам'яток для гостей – молодих екскурсоводів, членів Львівської асоціації розвитку туризму. Грунтовний екскурс в історію університетської книгозбірні як найдавнішої бібліотеки в Україні, уточнення певних дат і реалій, близьке ознайомлення із пам'ятками архітектури (головний корпус Наукової бібліотеки) та книжної справи – всі ці заходи посприяють зацікавленню Науковою бібліотекою та оприсутнять її у розповідях екскурсоводів.

25 березня 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка з нагоди 100-літнього ювілею українського поета Дмитра Дяченка (відомого як Марко Боєслав) відбулася презентація двотомного видання його творів. У презентації взяли участь: упорядники видання творів Марка Боєслава Галина Зелінська та Ярослав Гелетій, правнучка Марка Боєслава Марта Савчук, доцент кафедри української літератури ЛНУ імені Івана Франка Ірина Яремчук, заступник голови правління Громадського просвітницького фонду імені Івана Фещенка-Чопівського “Джерело” Василь Гуменюк, завідувач відділу періодики Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника Юрій Романишин, працівники НБ.

Двотомне видання *Михайло Дяченко (Марко Боєслав). Сурми, партизанська музо! (Львів; Дубно; Луцьк)* – спільний проект Громадського просвітницького фонду імені Івана Фещенка-Чопівського “Джерело” та Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України. Книги містять поезії, прозу та публіцистику Марка Боєслава, записи з його щоденника, дослідження та критичні статті, присвячені творчості поета-повстанця.

Також до фонду НБ було передано видання *“Яворівський фотоархів УПА: книга-альбом”*, присвячене пам'яті Головнокомандувача УПА, генерала-хорунжого **Романа Шухевича** (Тараса Чупринки-Тура). Ця книга містить матеріали фотоархіву УПА, віднайденого 1999 р. у с. Яворів Косівського р-ну Івано-Франківської обл., а також результати досліджень та ідентифікації осіб на світлинах, відомості про командирів та стрільців Української Повстанської Армії, які боролись за незалежність України у 1945–1951 рр. на території Гуцульщини. Серед подарованих видань і поетична збірка Зиновія Сердюка – “Життя для боротьби”, ілюстрована світлинами повстанців, на яких і постає Марка Боєслава.

Також під час презентації було експоновано добірку літератури, присвячену тій буремній добі, у яку жив і творив Марко Боєслав.

16 квітня 2010 р. в головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка відбулася презентація дарунка випускника юридичного факультету ЛНУ імені Івана Франка Михайла Петріва – 350-ти книг – з нагоди відзначення 350-літнього ювілею Університету. У презентації взяли участь: директор Музею гетьманства Галина Ярова, доцент Інституту історії та політології Прикарпатського національного

університету ім. В. Стефаника Іван Монолатій, доцент Коломийського інституту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Юрій Плекан, директор Літературної агенції “Піраміда” Василь Гутковський, завідувач відділу наукової бібліографії Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, голова бібліографічної комісії Наукового товариства імені Шевченка Луїза Ільницька, працівники Наукової бібліотеки Університету та ін.

У рамках святкування 350-літнього ювілею ЛНУ імені Івана Франка, що відбудеться у 2011 р., Михайло Петрів вирішив відзначити кожен рік історії Університету книгою – так з’явилася ідея поповнити фонд Наукової бібліотеки на 350 книг.

Бібліографічний огляд подарованої літератури зробили директор НБ Василь Кметь, завідувач відділу бібліології Олександр Седляр та співробітник відділу бібліології Ігор Петрій.

Також у рамках програми відбулася виставка-презентація картин молоді львівської художниці **Катерини Сенів**, частина з яких тепер прикрашає інтер’єр Наукової бібліотеки.

21–23 квітня 2010 р. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка взяла участь у *Фестивалі науки-2010*. У головному корпусі Наукової бібліотеки було проведено 22 екскурсії для учнів львівських шкіл, зокрема № 6, 8, 18, 20, 24, 25, 27, 28, 33, 34, 35, 46, 48, 54, 60, 75, СШ “Надія”, Навчально-виховного комплексу “Оріяна”, Навчально-виховного комплексу “Школа-гімназія “Сихівська”, Навчально-виховного комплексу “Софія”. Загалом Наукову бібліотеку відвідало близько 400 учнів, які мали нагоду ознайомитись із основними віхами історії Бібліотеки та Університету, особливостями формування фондів НБ, роботою різних відділів Бібліотеки, просвітницькою діяльністю, електронним каталогом та створеним спільно із Центром гуманітарних досліджень Університету електронним архівом “Антропос”.

1 травня 2010 р. у Науковій бібліотеці ЛНУ імені Івана Франка відбулося нагородження учнів-переможців *Всеукраїнського конкурсу “Найкращий читач України 2009–2010 навчального року”*. Цей щорічний конкурс, започаткований громадською організацією “Форум видавців”, Міністерством освіти і науки України та Національною бібліотекою України для дітей ще 2004 р., уже шість років поспіль активно виявляє, підтримує і всіляко стимулює читацький інтерес серед наймолодшої аудиторії. Бібліотека нагородила юних лауреатів цього річного конкурсу почесними сертифікатами – ексклюзивним правом на безкоштовне виготовлення читацького квитка Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка та інформаційними буклетами про університетську книгозбірню.

13–14 травня 2010 р. в рамках університетських заходів до *“Днів Вроцлавського університету у Львові”* в Науковій бібліотеці ЛНУ імені Івана Франка відбулася низка культурно-промоційних акцій.

13 травня було проведено шосте засідання *Міждисциплінарного семінару Modus Legendi*, під час якого директор бібліотеки Вроцлавського університету пані Гражина Пйотровіч розповіла про історію вроцлавської університетської книгозбірні та сучасні проекти, насамперед презентуючи здобутки у сфері інформаційних технологій. Розширена база послуг сучасної бібліотеки включає цифрову реєстрацію читачів, електронне замовлення книг, електронне видавництво наукових праць співробітників бібліотеки,

внутрішньоуніверситетську цифрову бібліотеку, віртуальні читальні зали, оцифрування старих карткових каталогів, а також оцифрування книг на замовлення, окрім того – віртуальні навчання та консультації з бібліотечних питань тощо. Зокрема, пані Г. Пйотровіч пригадала, що 2004 р. інтернет-сторінка бібліотеки отримала перше місце серед усіх бібліотек Польщі. А також вона наголосила, що значних здобутків досягнуто не лише завдяки залученню зовнішніх коштів, а насамперед через оптимізацію роботи бібліотеки, зміну пріоритетів та вироблення взаємозамінності працівників різних відділів.

14 травня в Науковій бібліотеці ЛНУ імені Івана Франка відбулася презентація *виставки рукописних та стародруківаних книг із фондів університетської книгозбірні*. Зокрема, було підготовано вісім тематичних груп літератури, яка викликала живий інтерес українських, польських та французьких гостей: підбірка “Університетська лектура кінця XVIII ст.”, “Найдавніші кириличні книги”, “Франкомовна книга”, “Видання Пія Альда Мануція” та ін.

Окрім того, упродовж **13–14 травня** у головному читальному залі Наукової бібліотеки експонувалася масштабна *видавнича продукція Вроцлавського університету* – надзвичайно цікаві паперові та цифрові книги з усіх галузей знань, аудіодиски та фотоальбоми, подаровані польськими гостями Науковій бібліотеці ЛНУ імені Івана Франка.

20 травня 2010 р. ЛНУ імені Івана Франка з офіційним візитом відвідав заступник міністра освіти і науки України професор Євген Суліма. Зустріч відбулась у Дзеркальній залі, де Вченій Раді Університету було представлено новообраного ректора – професора Івана Вакарчука.

У рамках візиту Є. Суліма оглянув низку університетських підрозділів, зокрема і одну з найдавніших в Україні книгозбірень – Наукову бібліотеку ЛНУ імені Івана Франка. Заступник міністра мав нагоду побачити історичну і мистецьку пам’ятку архітектури – головний корпус Наукової бібліотеки (вул. Драгоманова, 5), фрески початку XX ст. у головному читальному залі, старий (генеральний) картковий каталог видань до 1939 р. Також Є. Суліма ознайомився з експозицією раритетних видань, що зберігаються у фондах Бібліотеки.

21 травня 2010 р. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка приймала іноземних колег – понад сорок працівників бібліотек міста Ольштина (Польща), зокрема бібліотеки Вармінсько-Мазурського університету, воеводської універсальної бібліотеки та ін. Вчений секретар Наукової бібліотеки Г. Чопик зустрівся із делегацією, розповів про минуле та сучасність найдавнішої української книгозбірні, провів українською та польською мовами екскурсію з оглядом головного читального залу, галереї, карткових каталогів та найдавніших книжкових пам’яток із фондів Наукової бібліотеки.

26 травня 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка в рамках сьомого засідання *Міждисциплінарного семінару Modus Legendi* відбулася презентація книги О. А. Коваленка “Таємний код України”. Книгу представила заступник директора видавничої фірми “Vita-inc” (м. Дніпропетровськ) Людмила Щербань. Під час презентації присутні мали нагоду переглянути відеолекцію автора книги, у якій О. Коваленко аналізує княжу символіку Київської Русі, обґрунтовує свою теорію походження символу тризуба та версії його прочитання. Також Л. Щербань ознайомила читачів і працівників Наукової бібліотеки із видавничою продукцією фірми “Vita-inc”, розповіла про цікаві проекти та плани на майбутнє.

27 травня 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка відбулось одне із засідань *X Міжнародної наукової конференції “Львів: місто – суспільство – культура”* (Львів, 27–28 травня 2010 року) – секція № 2: *Історія культових споруд і монастирських комплексів*. Для учасників конференції у відділі РСРК ім. Ф. П. Максименка було розгорнуто книжкову виставку *“Історія релігійних громад у рукописах і стародруках Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка”*.

15 червня 2010 р. в головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка (вул. Драгоманова, 5) відбулося урочисте відзначення 20-річчя діяльності українсько-американського благодійного фонду *“Сейбр-Світло”*. За 20 років роботи фонд передав до бібліотек, вищих навчальних закладів, науково-дослідних інститутів, шкіл та інших установ у всіх областях України понад 1,2 млн книг практично з усіх галузей знань. Зокрема, і під час ювілейної урочистої презентації Науковій бібліотеці була подарована об’ємна добірка літератури, яку впродовж двох місяців можна було оглянути на експозиційних стендах у головному корпусі бібліотеки.

24 червня 2010 р. Наукову бібліотеку відвідала група учнів із винниківських шкіл № 47 та № 29 – членів ЛМГО “Золота молодь Винник”. Для них було проведено екскурсію з показом головного читального залу, галереї, карткових каталогів та найдавніших книжкових пам’яток.

У липні 2010 р. Наукову бібліотеку відвідали низка представників іноземних академічних спільнот – партнерів Львівського національного університету імені Івана Франка: **2 липня** – група співробітників Університету м. Ерфурт та Технічного університету м. Ільменау (Тюрінгія, Німеччина); **7 липня** – група студентів із університетів штату Канзас (США) (у рамках міжнародної багаторічної програми факультету доуніверситетської підготовки ЛНУ ім. І. Франка); **10 липня** – група студентів географічного факультету із Віденського університету на чолі із професором Петером Йорданом (Peter Jordan), академіком Віденської академії наук.

Для гостей було проведено екскурсії українською та німецькою мовами, показано головний читальний зал, галерею, карткові каталоги та, зокрема для студентів-географів, розгорнуто виставку унікальних західноєвропейських географічних карт (підготовану спільно з відділом РСРК ім. Ф. П. Максименка).

11 серпня 2010 р. Наукову бібліотеку ЛНУ імені Івана Франка відвідали школярі та студенти з Польщі. Організатори відпочинково-просвітницького туру для молоді з теренів Люблінщини та Підляшшя (які перед тим побували в історичних місцевостях Болгарії – Помор’ї, Несебрі, Бургасі, Созополі) звернулися з проханням посприяти в ознайомленні учасників туру з історією та культурою давнього Львова. Директор Наукової бібліотеки В. Кметь зустрівся з представницькою делегацією, представив головні аспекти інтелектуальної та духовної історії міста, розповів про минуле та сучасність найдавнішої української книгозбірні.

11–16 серпня 2010 р. дует *“Княжни”* (Ірина Кметь та Оксана Карпович) під патронатом Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка взяв участь у XIX Міжнародному фестивалі поезії Марії Конопницької (Пшедбуж, Польща).

Творчий дует здобув першість у всіх трьох номінаціях – декламація поезії М. Конопницької, співана поезія (окремо виконання сольних номерів та у складі гурту).

Організатором фестивалю виступив голова Товариства імені Марії Конопницької Владислав Обажанек. Головною метою проведення фестивалю є популяризація творчості М. Конопницької (1842–1910), видатної польської поетеси, новелістки, літературного критика і публіциста, що жила і творила у Львові. Цьогоріч виповнюється 100 років із часу смерті письменниці. Із цієї нагоди на фестиваль завітали понад двісті учасників із різних країн світу, зокрема з Латвії, Литви, Білорусії, Росії, Польщі та України.

Нагадаємо, що дует “Княжни” задекларував створення свого музичного тандему іще під час святкування 400-літнього ювілею Наукової бібліотеки Університету 2008 р.

2 вересня 2010 р. напередодні відзначення 350-річного ювілею Університету академічна книгозбірня поповнилася ще одним унікальним факсимільним виданням – публікацією Реймського Євангелія. Книгу, видану у Франції 2009 р., надіслав до Львова автор коментарів та упорядник Володимир Гаврилюк.

Походження унікальної пам’ятки, що дивним чином поєднала історію культури України та Франції сягає XI ст. – часу написання книги у Києві. Подароване Науковій бібліотеці видання містить факсимільне зображення обох – кириличної та глаголичної частин Євангелія, а також науковий коментар В. Гаврилюка. У вступній статті викладено історію пам’ятки, здійснено огляд публікацій на цю тему у французькій історіографії. Автор у науково-популярній формі відтворив головні етапи формування пам’ятки, зосередив увагу на кодикологічних та палеографічних аспектах дослідження.

Французьке видання Реймського Євангелія 2009 р. займе гідне місце у фондосховищах відділу рукописних, стародрукованих та рідкісних книг імені Ф. П. Максименка, де зберігаються факсиміле Остромирового Євангелія, Кодексу Гертруди, Пересопницького Євангелія та інших унікальних пам’яток української культури світового значення.

15–19 вересня 2010 р. у Львові відбулася одна з найяскравіших культурних подій року – 17-й Форум видавців. Львівський форум – найбільший книжковий ярмарок та літературний фестиваль в Україні, а також його вважають одним із найбільших у Східній Європі. Цього року Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка вперше долучилася до мистецьких та інформаційно-освітніх акцій, що проходили в рамках Форуму.

15–17 вересня в університетській бібліотеці відбулися засідання сесій Західно-українського бібліотечного форуму, у якому взяли участь директори провідних бібліотек України, іноземні колеги, керівники державних органів управління і місцевого самоврядування, видавництва, бібліотекарі, представники ЗМІ. На заключному засіданні бібліотечного форуму було прийнято рішення щодо членства Наукової бібліотеки Університету в Українській бібліотечній асоціації.

17 вересня у головному читальному залі відбулася лекція-бесіда колишнього львів’янина, наукового керівника Центру соціальних досліджень інновацій, експерта Інституту сучасного розвитку проф. Є. Ш. Гонтмахера. Інститут сучасного розвитку об’єднує найкращих російських та зарубіжних експертів з метою підготовки пропозицій та розробки документів із найважливіших напрямів державної політики Росії. Інститут організовує експертні дискусії та конференції, здійснює незалежну дослідницьку роботу. У рамках науково-дослідної діяльності Інституту та у результаті

експертних оцінок формуються практичні рекомендації для державного керівництва, готуються аналітичні та інформаційні матеріали для російського суспільства. Доповідь Є. Гонтмахера було присвячено питанням модернізації Росії, політичним та соціальним реаліям у країні. Для української аудиторії були цікавими питання російсько-українських відносин, прогностичні міркування експерта щодо політичної ситуації, настроїв у суспільстві, цілком адекватна оцінка діяльності владної верхівки України та Росії у політичній, економічній та соціальній сферах.

Під час роботи Форуму видавців однією із акцій, які зібрали найбільшу аудиторію, стала зустріч із Михайлом Фрідманом, членом Правління Російського союзу промисловців і підприємців та Міжнародної Консультативної Ради з іноземних відносин (США), засновником одного з найбільших фінансово-промислових консорціумів “Альфа-Груп”, Головою Ради директорів ТНК–BP, співвласника телекомунікаційної компанії та найбільшої роздрібно-торговельної мережі в Росії. Російський бізнесмен, що народився у Львові, у Науковій бібліотеці ЛНУ імені Івана Франка прочитав лекцію “Як стати підприємцем” та поділився власним рецептом успіху у бізнесі. Також М. Фрідман сприяє розвитку книгодрукування у Росії, адже є співзасновником Національної книжкової премії “Велика книга”. Отож досвід успішного підприємця був цікавий не тільки студентам-фінансистам, але й представникам українських видавництв та бібліотек.

Найцікавішою акцією стала культурологічна дискусія “Толерантність і дилеми самоідентифікації: Україна і пострадянські країни у XXI ст.”. Зустріч відбулася за участі відомих експертів у сфері соціологічних, філософських та політичних студій, дослідників у галузі культури: члена Європейського Парламенту, професора соціальної і політичної теорії в Університеті Vytautas Magnus в Каунасі Леоніда Донскіса (Литва), відомого культуролога, літературознавця та перекладача Олі Гнатюк (Польща), експерта Аналітичного центру Ю. Левади (Левада-Центр) Олексія Левінсона (Росія) та доктора філософських наук Євгена Бистрицького (Україна). Дискутанти обговорювали актуальні проблеми постколоніальних країн, зокрема у контексті різних ідентичностей та соціальних оптик, багатонаціональності пострадянських країн та різної історичної пам’яті – відмінного погляду на спільні історичні події. Також учасники культурологічної дискусії обговорювали проблему сучасної моделі колонізації різних культурних світів, нав’язування універсальних цивілізаційних цінностей, реалій екзистенційної несумісності – постійне переживання сучасною людиною напруги у діалозі з Іншим. Відтак, толерантність, за словами учасників дискусії, має стати своєрідним розумінням оптики Іншого, а багатокультурність – надбанням соціуму для продуктивного діалогу та порозуміння.

Набула досить цікавого поживлення дискусія навколо книги Андрія Портнова “Упражнения с историей по-украински”, що вийшла російською мовою у Москві і призначена для російського читача, який воліє мати адекватну інформацію про історію України. За словами автора, це дослідження започатковує серію публікацій, що оповідають про історичну пам’ять у період формування нових націй та держав, а також про намагання використовувати історичні події з політичною метою, – це своєрідна спроба розпочати політичну дискусію з позиції академічної науки. Публічне обговорення книги відбулося у головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка. Дослідження А. Портнова викликало хвилю дискусії не тільки серед академічної спільноти, – зокрема, із запереченням основних тез дослідження виступив Генеральний консул Російської Федерації у Львові Євгеній Гузеєв, хоча попередньо

зазначив, що із змістом книги ознайомитись не мав можливості. Також в обговоренні взяли участь співробітник Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України Остап Серета та професор ЛНУ імені Івана Франка Леонід Зашкільняк.

Л. Зашкільняк висловив свої міркування щодо “відродження російського націоналізму” та радянського міфу про триєдиний народ, що призводить до політичних маніпуляцій в українсько-російських стосунках із боку різних структур та провокує нетолерантні гасла окремих представників російського політикуму.

19 вересня у рамках заходів до Форуму видавців у Львові у читальному залі Наукової бібліотеки відбулася низка акцій, присвячених мистецтву художнього слова. Презентували свої творчі набутки переможці конкурсу “Коронація слова 2010” – прозаїк та драматург, член Спілки письменників України та Асоціації українських письменників Володимир Лис (родинна сага “Століття Якова”) та лауреат третьої премії конкурсу Дара Корній (роман “Гонимарник”).

Продовженням формату *тандем-читання* став вечір поезії за участі Наталії Бельченко (Україна), Мілени Макарової (Латвія) та Дмитра Кузьміна (Росія), засновника союзу молодих літераторів “Вавілон”. Автори декламували свої віршовані тексти та поетичні переклади. Мілена Макарова подарувала Науковій бібліотеці свою поетичну збірку “Амальгама” та дві книги перекладів поетів Латвії, зокрема “1000 и 1 отражение” (вірші молодих латвійських поетів) і “Сумерки тебя любят” (переклад М. Макарової текстів Аманди Айзпуріете).

Продовженням поетичного вечора став перегляд відеопоезії, дуже молодого жанру на Україні, який дедалі більше захоплює мистецьку аудиторію. Свої творчі відеорефлексії публіці презентували Сашко Горський, Катерина Бабкіна та Христина Венгринюк. Також присутні мали нагоду переглянути відеоролики зарубіжних поетів, що експериментують із цим жанром.

Відтак Наукова бібліотека Університету залишається осередком не тільки академічних дискусій, але й місцем для творчого діалогу різноманітних напрямів мистецтва.

22 вересня 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка відбулася презентація книги Івана Паславського *“Хто і коли заснував місто Львів? Вірогідні й невірогідні дати заснування столиці Галичини”*. У презентації взяли участь: кандидат філософських наук, провідний науковий співробітник відділу історії середніх віків Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України Іван Паславський, завідувач відділу новітньої історії України Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України професор Іван Патер, завідувач кафедри нової і новітньої історії ЛНУ імені Івана Франка професор Степан Качараба, співзасновник Фонду імені короля Данила Степан Кубів, завідувач Львівського філіалу Національного науково-дослідного реставраційного центру України, заслужений діяч мистецтв України Мирослав Откович, директор Наукової бібліотеки Університету Василь Кметь, працівники бібліотеки, студенти.

1 жовтня 2010 р. в головному читальному залі Наукової бібліотеки у рамках відзначення Дня Львівського національного університету імені Івана Франка відбулася *презентація книг видавництва “Астролябія”*. У презентації взяли участь: директор видавництва Олег Фешовець, директор музею Львівського інституту сухопутних військ Національного університету “Львівська політехніка” Михайло Слобо-

дянюк, головний редактор видавництва та перекладач Катерина Онішук, менеджер Володимир Русинек, директор Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка, працівники Бібліотеки.

Десятирічна діяльність видавництва “Астролябія” позначилась тісною співпрацею із академічними установами, зокрема і університетською книгозбірнею. Окрім комерційних проєктів, що за словами О. Фешовця, дають значний прибуток, видавництво все ж робить акцент на літературі елітарній, що, однак, має менше коло шанувальників. Так було засновано серії видань: “Українська філософська бібліотека” (видання філософських творів світової інтелектуальної скарбниці українською мовою), “Новий університет” (підручники та посібники для українських університетів), “Мідгард” (видання текстів доби Середньовіччя, які на сьогодні є малодоступними для читачів) тощо.

Новим проєктом видавництва, що викликав неабияке зацікавлення серед читачької аудиторії, спільно із Львівською галереєю мистецтв, Львівським історичним музеєм, а також музеєм історії Львівської академії сухопутних військ, став випуск Львівського мілітарного альманаху “Цитаделя”, присвяченого вивченню важливих мілітарних та політичних подій, які справили відчутний вплив на розвиток культури, мистецтва, науки, технологій та військової справи в Україні. Високу оцінку цьому проєкту дав свого часу Ярослав Дашкевич, порівнюючи видання із часописом “Червона калина”, відтак побажав видавцям “не здати свою цитадель!”.

7 жовтня 2010 р. в рамках святкових заходів до Дня Львівського національного університету імені Івана Франка – у Науковій бібліотеці відбулося восьме засідання *Міждисциплінарного семінару Modus Legendi*. Із надзвичайно цікавою доповіддю **“Чи одинокі ми у Всесвіті?”** виступив директор Астрономічної обсерваторії ЛНУ імені Івана Франка Богдан Новосядлий, познайомивши працівників і студентів Університету з результатами найновіших наукових досліджень Всесвіту. Зокрема, мова йшла про пошуки позаземного життя, потенційні зони (планети, супутники, сонячні системи), придатні для існування органічних сполук, систематичні повідомлення, які надсилаються у космос та інформаційний шум, що надходить на Землю. Космічна тематика восьмого засідання семінару була зумовлена 40-ю річницею доставки на Землю місячного ґрунту, зібраного за допомогою автоматичної станції “Луна–16н” (24 вересня 1970 р.).

12 жовтня 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки ЛНУ імені Івана Франка відбулася презентація видання *“Коротка франкомовна проза ХХ століття: Бельгія, Канада (Квебек), Франція”*. У виданні вміщено десять творів франкомовних письменників ХХ ст. у перекладі Яреми Кравця, що побачили світ упродовж 1968–2008 рр. на сторінках українських часописів, зокрема у “Всесвіті” та “Вітчизні”. Ця книга охоплює понад сорок років роботи над перекладами найцікавіших, на думку Я. Кравця, здобутків франкомовної літератури. Перекладач вводить в український літературний простір маловідомі для українського читача прозові твори Еміля Вергарна, Шарля ван Лерберга, Габрієля Руа, Емманюеля Роблеса та ін.

Окрім цих творів, Я. Кравець відомий читачькій аудиторії своїми перекладами текстів восьмитомного видання творів Гі Де Мопассана, Гійома Ле Вассера Боплана “Опис України”, Проспера Меріме “Богдан Хмельницький” та збірника документів “Чорна книга комунізму”. Зараз Ярема Іванович працює над виданням бібліографічного покажчика української літератури французькою мовою. На його думку, україн-

ську літературу мало знають у Європі, до того ж є певна криза української перекладацької майстерні та відсутність фахової критики перекладу.

Діалогу з іноземним культурним середовищем на сьогодні допомагає Програма сприяння видавничій справі “Сковорода” (здійснюється за підтримки Посольства Франції в Україні спільно з Міністерством закордонних та європейських справ Франції), у проектах якої Я. Кравець бере активну участь. Нагадаємо, що презентація книг, виданих завдяки програмі “Сковорода”, відбулась у Науковій бібліотеці 25 лютого 2010 р. Отже, франкомовна література стає більш доступною для широкого кола читачів, у тому числі і академічної спільноти.

15 жовтня 2010 р. у головному читальному залі Наукової бібліотеки відбулася зустріч із львівською мисткинею Анною Лютак та письменником, перекладачем і літературознавцем Андрієм Содоморою – *“Львівські варіації”*.

*Роман Лаврентій,
в. о. завідувача відділу культурно-просвітницької роботи,
Вікторія Кметь,
бібліотекар I категорії*

Стаття надійшла до редколегії 20.10.2010
Прийнята до друку 25.10.2010